

tal, og var det end lidt uklart, hvad der egentlig var Hovedhensigten der, var det under alle Omstændigheder klart, at den ærede Ministers Opfattelse af Spørgsmaalet, den Gang Loven indbragtes, og den Gang Sagen var til 1ste Behandling, var den, at det, det først og fremmest gjaldt om, var at skaffe Arbejdskraft til Arbejdsgiverne i Landbruget. Saaledes har jeg i alt Fald opfattet Ministerens Udtalelser ved 1ste Behandling. Jeg har ikke Rigsdagstidenden her, saa jeg kan ikke citere ordret, men Meningen af den ærede Ministers Ord var i alt Fald, at det gjaldt om ikke at gøre Arbejderne til andet end, hvad de var i Forvejen, men at skabe dem en saa god Stilling som muligt som Landarbejdere. Og dette forstaaer jeg saaledes, at det bliver Konklusionen, at det er først og fremmest det at skaffe Arbejdere til Landbruget, det gælder om. Jeg indrømmer, at dette er en ret stærk Stilling, som der kan siges meget til Forsvar for, thi det er sikkert, at saaledes som Landbruget drives nu, have vi Brug for en hel Del af det, jeg maaste kunde kalde Løs Arbejdskraft, og at det derfor maaste kan have sin Betydning at have saadan Arbejdskraft paa Haanden. Men naar vi komme til Spørgsmaalet paa den Maade, at vi spørge, om det er Lovgivningsmagtens Opgave at skaffe de Arbejdsgivere, der have Brug derfor en saadan Arbejdskraft paa saa let tilgængelige og heldige Betingelser som muligt, tror jeg, vi maa sige: Nej, det er ikke Lovgivningsmagtens Opgave, men det, det gælder om, er at gøre det muligt at skaffe dem, som have lidt Kapital, og som en Gang have faaet den Stilling at være Arbejdere i Landbrugets Tjeneste, Udfigt til at faa en mere selvstændig Stilling. Nu indrømmes det, og det sagde jeg ogsaa selv ved første Behandling, at Selvstændigheden beror ikke alene paa det at have eget Hus og egen Jord, den afhænger af meget mere end det. Men ærede Medlemmer ville forstaa, at det ikke er noget særlig attraaelsværdigt at skulle lægge hele sin Kraft, al sin Energi ind i Arbejdet for andre paa den Maade, at han faar samme Dagløn, for at bruge det Udtryk, enten man lægger hele sin personlige Dydighed ind i Arbejdet, eller man kun bruger et Middelmål af den Dydighed, man har. Det, at en Mand stadig Ar efter Ar arbejder og ved, at han lige godt eller lige daarligt faar Jøden til sig og sin Familie, enten han lægger hele sin Dydighed ind i Arbejdet eller ikke, maa jo ogsaa i moralsk Henseende være uheldigt og have uheldige Følger. Det, at en Mand ved, at naar han lægger hele sin

Dydighed, og vi kunne sige hele Familiens Dydighed med ind i Arbejdet i den Gerning, han har, hjælper ham ogsaa selv til at skabe sig en bedre økonomisk Stilling, det har absolut en heldig Indflydelse, og det er ogsaa meget mere en Samfundsopgave at skabe saadanne Forhold, at det bliver muligt for dem, der ingen Kapital have, at komme i Besiddelse af et saadant Hjem, end at skaffe Arbejdskraft til Landbruget. Jeg ved ikke om, hvorvidt det ærede Medlem for Bræsto Amts 5te Valgkreds (Nøhr) skulde have Ret i, at det alene er dette Hensyn, der har været det gældende ved Sagens Behandling i Udvalget, men jeg indrømmer, at efterhaanden som man kommer frem i Betænkningen, og navnlig da naar man kommer til Vædringsforslagene, kan man se, at det Hensyn slet ikke har gjort sig saa lidt gældende. Nu skal jeg ogsaa indrømme, at der er Berøringspunkter mellem de to Grundsyn, og at det, at skaffe selvstændige Husmænd, selvstændig ogsaa kan komme til at indfluere paa Arbejdskraften, men Forholdet bliver alligevel lidt forstøillet, efter hvad man gaar ud fra som det principale. Ud fra den høitærede Ministers Standpunkt kan man have Lov til at sige: Det gælder om, at vi ikke gør Jordlodderne for store, thi saa kunne vi risikere, at der gaar for meget af den Arbejdskraft tabt, som man tilsligter derigennem at skaffe de øvrige Landbrugere. Men ud fra den anden Betragtning, hvor Hovedhensynet lægges paa at hjælpe Folk, som ingen Kapital have, til at komme ind i disse Stillinger, er det, der maa ses paa, til at begynde med absolut det, at de saa faa megen Jord, at de saadan omtrent kunne leve deraf. Jeg siger ikke, at de skulle have saa meget, at de slet ikke kunne tjene noget ved at gaa hen til andre Folk. Det er nemlig umuligt som Følge af, at de skulle have dem med en lille Kapital. Ud fra den Betragtning, at det altsaa særlig er det, der er det fremherskende, at skabe saadanne selvstændige Hjem, saadanne selvstændige Husmandsbrug, kan jeg ikke andet end meget anbefale det Forslag, Mindretallet har stillet under Nr. 7 om at forhøje Jordloddernes Størrelse, og saa meget mere kan jeg ikke andet end anbefale det, som der der er foreslaaet, at Minimumstørrelsen i Stedet for at være 2 Tdr. Land g. M. skal være 3 Tdr. Land. Sagen er nemlig den, at jeg tror, at selv fra et finansielt, et Statsstandpunkt vilde det være usvarligt, om vi skulde faa ret mange saadanne Huse med 3 Tdr. Land Middelfjord; og naar vi komme op over Middelfjord, kunne vi altsaa faa Huse med 1 eller 2 Tdr. Land. Man sætter altsaa en Bygning, som